

I. DISPOSICIONS GENERALS

CAP DE L'ESTAT

6550 *Reial decret llei 4/2011, de 8 d'abril, de mesures urgents d'impuls a la internacionalització mitjançant la creació de l'entitat pública empresarial Institut Espanyol de Comerç Exterior (ICEX).*

L'Institut Espanyol de Comerç Exterior (ICEX) va ser creat per mitjà del Reial decret llei 6/1982, de 2 d'abril, sobre inversions públiques de caràcter extraordinari i mesures de foment de l'exportació, com a entitat de dret públic amb personalitat jurídica pròpia sota el nom d'Institut Nacional de Foment a l'Exportació (INFE), i va canviar-ne la denominació mitjançant el Reial decret 1417/1987, de 13 de novembre, a Institut Espanyol de Comerç Exterior (ICEX), amb el mandat de promoure les exportacions espanyoles.

En aquests 29 anys, el procés d'internacionalització de l'economia espanyola ha estat vertiginós, de manera que la missió i objectius de l'ICEX que figuren en el Reial decret llei fundacional han quedat desfasats.

Al grau d'obertura tan important aconseguït per l'economia espanyola s'hi afegixen els canvis dràstics que ha patit el context econòmic internacional. Els intercanvis mundials estan marcats pel procés de globalització, impulsat per l'expansió de les tecnologies de la informació i les comunicacions (TIC), que ha donat lloc a un nou model de comerç i inversió internacional altament competitiu, en què els països emergents tenen un paper cada vegada més rellevant.

Organismes homòlegs a l'ICEX d'alt reconeixement i tradició en el suport institucional a la internacionalització empresarial, pertanyents a països OCDE, han entès aquest nou marc internacional i estan evolucionant en conseqüència. Aquesta és la via que l'ICEX també ha de seguir.

En l'àmbit nacional, i com a desenvolupament del marc constitucional, s'ha forjat un sistema institucional complex de suport a la internacionalització que disposa de múltiples actors, les competències del qual abracen en uns casos la totalitat del territori nacional i en d'altres es mantenen en l'àmbit de comunitat autònoma. Aquest sistema demana un lideratge cooperatiu per part d'ICEX que faci emergir sinergies, aglutini esforços i aconseguixi una gestió eficient i eficaç dels recursos públics destinats a la internacionalització empresarial. I això sent particularment sensible a les necessitats específiques de les comunitats autònomes en procés de convergència i ultraperifèriques.

Els últims anys el nombre d'empreses que aposten pels mercats exteriors està sent cada cop més gran, com cada vegada també ho és el nombre de les que arriben a les últimes fases del procés d'internacionalització. Aquesta evolució suposa un increment dels serveis sol·licitats a l'ICEX i, el que és més important, una demanda exigent de més qualitat i especialització d'aquests. Les empreses demanen prestacions personalitzades i de valor afegit alt que responguin a les seves necessitats específiques en mercats concrets, que complementin els serveis generalistes tradicionals de suport a l'exportació.

S'uneix a tot això l'actual conjuntura de crisi econòmica. La internacionalització està sent –com ho ha estat en anteriors crisis econòmiques– una de les palanques sobre les quals es recolza la recuperació econòmica. L'evolució cap a un model de creixement de la nostra economia més sòlid, estable i sostenible, que garanteixi la recuperació de l'ocupació, passa per la internacionalització de les empreses.

La crisi actual ha augmentat la urgència entre les empreses per sortir als mercats exteriors i ha accentuat la pressió que exerceixen sobre l'ICEX i els seus serveis, en un moment de restriccions pressupostàries generalitzades que condicionen la seva capacitat de reacció. Al seu torn, les dificultats d'accés al finançament privat per part de les empreses complica més la situació, i aquest és un dels principals factors limitatius que destaquen les empreses en el seu procés d'internacionalització. Aquest escenari requereix que el Govern

ampliar el ventall de suports de l'ICEX, i compatibilitzi les actuals aportacions dineràries sense contraprestació i actuacions de promoció sectorial amb actuacions específicament dirigides a cobrir les necessitats individuals de les empreses, com préstecs participatius i altres instruments de finançament i suport adaptats a les necessitats empresarials actuals. Però, a més, l'ICEX s'ha de convertir, independentment de la conjuntura econòmica, en una entitat més moderna i eficaç, que funcioni amb criteris més pròxims als empresarials i ofereixi serveis de més qualitat i valor afegit, degudament avaluats, i de manera més àgil i flexible per adaptar-se a les prioritats canviants de la política de suport a la internacionalització. Ha de tenir més incentius per autofinançar-se, obtenir recursos i col·laborar de manera més estreta amb la resta d'organismes que actuen en aquest àmbit, i sempre ha d'actuar de manera complementària a les activitats que desenvolupi el sector privat.

Aquest Reial decret llei té com a fi adaptar l'ICEX al context actual abans descrit, ha de potenciar la seva capacitat d'actuació i finançament, especialment dirigida a les pimes, i ha de transformar la seva naturalesa jurídica d'un ens públic de caràcter administratiu a una entitat pública empresarial.

Sota la forma d'entitat pública empresarial, l'ICEX pot:

- obtenir una més gran agilitat i eficiència en la gestió econòmica interna, que permeti maximitzar l'impacte dels seus recursos;
- augmentar l'oferta de serveis personalitzats i de més qualitat a les empreses;
- posar en marxa operacions d'inversió financera, per permetre la concessió de préstecs a les empreses, de caràcter participatiu i d'altres tipus.

La reforma de l'ICEX ha estat inclosa a l'Acord social i econòmic per a la competitivitat, l'ocupació i la garantia de les pensions de 2 febrer 2011, la qual cosa és mostra de l'interès compartit dels agents socials i el govern en aquesta iniciativa.

La transformació de l'ICEX no es pot demorar per tal com el context econòmic exigeix realitzar els esforços més alts per dinamitzar la internacionalització de les empreses, procés que té efectes directes sobre el creixement econòmic i sobre la creació d'ocupació. La transformació de l'ICEX ha de permetre, d'una banda, més flexibilitat, sense renunciar al control necessari, per reassignar recursos amb més agilitat a les àrees d'activitat amb més demanda empresarial en funció de les prioritats canviants de política comercial i de suport a la internacionalització. De l'altra, ha de potenciar i accelerar la implantació de noves mesures internes de gestió, en introduir un canvi substancial en la seva orientació estratègica i cultura de treball, tot això en benefici de les pimes, principals clients de l'ICEX i, per tant, principals beneficiaris de la reforma.

És fonamental apuntalar i consolidar la recuperació tan important que ja s'ha iniciat el 2010 en les nostres exportacions de béns, serveis i capitals, després de la forta caiguda experimentada el 2009, ja que això s'ha de traduir en més creixement per a la nostra economia i creació d'ocupació. Això exigeix redefinir i aplicar noves mesures de suport i acompanyament a les nostres empreses amb celeritat, ja que el seu impacte s'ha de demorar uns quants mesos. Per això és urgent configurar l'ICEX perquè pugui realitzar la seva important funció tan aviat com sigui possible.

La posada en pràctica de la reforma de l'ICEX amb la celeritat deguda exigeix acudir al procediment del Reial decret llei.

D'altra banda, s'ha considerat oportú incloure, havent-se constatat també la urgència, una disposició final als efectes de modificar el Reial decret llei 13/2009, de 26 d'octubre, pel qual es crea el Fons estatal per a l'ocupació i la sostenibilitat local, als efectes d'ampliar de 6 a 12 mesos la possibilitat de pròrroga per acreditar l'execució de les obres, subministraments o serveis per part dels ajuntaments.

En virtut d'això, en ús de l'autorització que conté l'article 86 de la Constitució espanyola, a proposta del ministre d'Indústria, Turisme i Comerç, amb la prèvia deliberació del Consell de Ministres en la reunió del dia 8 d'abril de 2011,

DISPOSO:

CAPÍTOL I

Naturalesa i fins generals

Article 1. *Naturalesa.*

1. Es crea l'entitat pública empresarial Institut Espanyol de Comerç Exterior (d'ara endavant ICEX), de conformitat amb el que preveuen els articles 43.1.b) i 61.1 de la Llei 6/1997, de 14 d'abril, d'organització i funcionament de l'Administració General de l'Estat, com a transformació de l'actual entitat de dret públic Institut Espanyol de Comerç Exterior, creada mitjançant el Reial decret llei 6/1982, de 2 d'abril, i queda així adscrita al Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç a través de la Secretaria d'Estat de Comerç Exterior.

2. L'ICEX gaudeix de personalitat jurídica pública diferenciada, plena capacitat jurídica i d'obrar, autonomia de gestió per al compliment dels seus fins, i patrimoni i tresoreria propis i independents dels de l'Estat.

Article 2. *Règim jurídic.*

L'ICEX està subjecte al dret privat, excepte en la formació de la voluntat dels seus òrgans, en l'exercici de potestats administratives que tingui atribuïdes i en els altres aspectes en què així s'estableixi específicament en els seus Estatuts o resulti del que preveu per a les entitats públiques empresarials la Llei 6/1997, de 14 d'abril, d'organització i funcionament de l'Administració General de l'Estat. Així mateix, li és aplicable el que preveu per a les entitats públiques empresarials la Llei 47/2003, de 26 de novembre, general pressupostària, i altra normativa pressupostària.

Article 3. *Fins generals.*

1. Constitueixen els fins de l'ICEX executar les accions que, en el marc de la política econòmica del Govern, se li encomanin per promoure la internacionalització de l'empresa espanyola i la millora de la seva competitivitat.

2. En particular, l'ICEX ha d'impulsar la internacionalització de les empreses espanyoles, en especial de les petites i mitjanes empreses (pimes), en totes les fases del seu procés d'internacionalització, a través de la prestació dels serveis, programes, suports econòmics, instruments d'informació, finançament o assessoria que en cada moment se li requereixin.

3. En les actuacions que dugui a terme, l'ICEX ha de prestar una atenció particular a la col·laboració amb altres organismes públics i privats i entitats que comparteixin amb l'ICEX la voluntat i el mandat de donar suport a la internacionalització empresarial.

CAPÍTOL II

Recursos econòmics

Article 4. *Recursos econòmics.*

Els recursos econòmics de l'ICEX estan integrats:

- a) Pels béns i valors que en constitueixen el patrimoni.
- b) Pels productes i rendes.
- c) Pels ingressos ordinaris i extraordinaris que s'han de percebre per l'exercici de les seves activitats empresarials.
- d) Per les consignacions específiques que tinguin assignades en els pressupostos generals de l'Estat.
- e) Per les transferències corrents i de capital que procedeixen de les administracions o entitats públiques.
- f) Pels crèdits i préstecs que pugui rebre com a prestatari, dins dels límits que li autoritzi la Llei de pressupostos generals de l'Estat de cada exercici, llevat que es tracti d'operacions de crèdit que es concertin i cancel·lin en el mateix exercici pressupostari.

- g) Pels interessos meritats, procedents de les operacions financeres que atorgui.
- h) Per les donacions, llegats i altres aportacions d'entitats privades i de particulars.
- i) Per qualsevol altre recurs que li pugui ser atribuït.

CAPÍTOL III

Règim de personal

Article 5. *Personal.*

El personal de l'ICEX es regeix pel dret laboral, amb les especificacions que contenen la Llei 6/1997, de 14 d'abril, d'organització i funcionament de l'Administració General de l'Estat, i la Llei 7/2007, de 12 d'abril, de l'Estatut bàsic de l'empleat públic, en tot el que li sigui aplicable.

En els Estatuts de l'ICEX s'ha de regular específicament allò relatiu al seu personal directiu i al seu sistema de selecció. Els funcionaris de l'Administració General de l'Estat que cobreixin destinació com a personal directiu a l'ICEX queden en la situació administrativa de serveis especials.

La determinació i modificació de les condicions retributives del personal de l'ICEX s'han d'ajustar al que disposa l'article 55 de la Llei 6/1997, de 14 d'abril, d'organització i funcionament de l'Administració General de l'Estat i altres disposicions en matèria de despeses de personal que els siguin aplicables.

Article 6. *Integració del personal.*

El personal de l'entitat de dret públic ICEX s'integra en l'entitat pública empresarial ICEX de manera automàtica, mantenint a tots els efectes el règim de drets i obligacions existents a l'entrada en vigor del present Reial decret llei.

CAPÍTOL IV

Règim de contractació

Article 7. *Contractació.*

1. El règim de contractació és el que preveu la Llei 30/2007, de 30 d'octubre, de contractes del sector públic.

2. L'ICEX, en els termes que prevegin els seus Estatuts, té la consideració de mitjà propi instrumental i servei tècnic de l'Administració als efectes del que preveu l'article 24.6 de la Llei 30/2007, de 30 d'octubre, de contractes del sector públic, per a la realització de tots els treballs que li encomanin l'Administració General de l'Estat i els seus organismes i entitats dependents en tot allò relacionat amb la internacionalització de l'empresa espanyola.

CAPÍTOL V

Règim patrimonial

Article 8. *Patrimoni.*

1. El patrimoni de l'ICEX està integrat pels béns i drets de la seva titularitat. A l'Institut s'hi poden adscriure béns del Patrimoni de l'Estat de conformitat amb el que preveu la Llei 33/2003, de 3 de novembre, del patrimoni de les administracions públiques.

2. L'ICEX pot participar en societats mercantils, quan això sigui necessari per a la consecució dels seus fins.

Article 9. *Gestió patrimonial.*

L'ICEX ha d'ajustar la gestió del seu patrimoni a la Llei 33/2003, de 3 de novembre, del patrimoni de les administracions públiques.

Disposició addicional primera. *Subrogació.*

L'entitat pública empresarial ICEX se subroga en els drets i obligacions de l'extingida entitat de dret públic Institut Espanyol de Comerç Exterior. Durant l'exercici 2011, s'ha de mantenir l'actual règim pressupostari de l'ICEX.

Disposició addicional segona. *No-increment de despesa.*

La creació de l'Entitat Pública Empresarial ICEX s'ha de portar a terme sense cap increment de la despesa pública.

Disposició transitòria. *Estatuts de l'ICEX.*

En el termini de tres mesos des de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei, el Govern ha d'aprovar, a iniciativa del ministre d'Indústria, Turisme i Comerç, i a proposta conjunta dels ministres d'Economia i Hisenda i de Política Territorial i Administració pública l'Estatut de l'entitat pública empresarial ICEX.

Mentre no s'aprovin els Estatuts de l'entitat pública empresarial ICEX, han de mantenir la seva vigència els Estatuts de l'entitat de dret públic Institut Espanyol de Comerç Exterior, mentre no s'oposin al que preveu aquesta Llei.

Disposició derogatòria.

1. Es deroga el Reial decret llei 6/1982, de 2 d'abril, sobre inversions públiques de caràcter extraordinari i mesures de foment a l'exportació, i queden vigents totes les disposicions de rang inferior quan no s'oposin, contradiguin o resultin incompatibles amb el que disposa aquest Reial decret llei.

2. Totes les referències que es facin a l'ICEX com a entitat de dret públic singular en la legislació vigent s'entenen referides a l'ICEX com a ens públic empresarial, quan no s'oposin, contradiguin o resultin incompatibles amb el que disposa aquest Reial decret llei.

Disposició final primera. *Modificació del Reial decret llei 13/2009, de 26 d'octubre, pel qual es crea el Fons estatal per a l'ocupació i la sostenibilitat local.*

L'apartat 2 de l'article 16 queda redactat en els termes següents:

«2. Els ajuntaments tenen de termini per acreditar la realització de les inversions i la finalització de les obres, així com l'adquisició dels subministraments o serveis, fins a la finalització del primer trimestre de 2011.

No obstant això, la Direcció General de Cooperació Local, a sol·licitud raonada i degudament motivada de l'Ajuntament, pot atorgar una pròrroga, que no pot excedir els dotze mesos, quan incidències no imputables a l'Administració contractant sorgides en l'execució del contracte d'obres, de subministraments o de serveis l'hagin endarrerit. En aquest cas, la justificació s'ha de presentar dins del mes següent a la conclusió de la pròrroga esmentada.

En el cas d'incompliment d'aquests terminis cal atènyer-se al que preveu l'article 6.»

Disposició final segona. *Entrada en vigor.*

Aquest Reial decret llei entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Madrid, 8 d'abril de 2011.

JUAN CARLOS R.

El president del Govern,
JOSÉ LUIS RODRÍGUEZ ZAPATERO